בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְזֶער** שְׁלִיט״א

פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא תשפ״ג

לֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ

בְּלֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא תשפ״ג, דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מֵעִנְיַן מַעֲלַת אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה

פָּתַח וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא, הוּא לְמוּד שֶׁל אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לֶאֱמוּנָה תְּמִימָה וּבְהִירָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָךְ זוֹכֶה לְחַיִּים טוֹבִים, כִּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן נג): **מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה – חַיָּיו חַיִּים**; כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אִם כֵּן מַה לִּי לִדְאֹג אוֹ לְפַחֵד – הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ!

אַשְׁרֵי הָאִישׁ הַזּוֹכֶה לִהְיוֹת מְסֻבָּב עִם אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּ׳מְסֻבָּב׳ דַּיְקָא, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק א, סִימָן ז) שֶׁאֱמוּנָה זֶה בְּחִינַת עִגּוּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, ט) **״וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ״**; כִּי אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מְסֻבָּב עִם אוֹר הָאֱמוּנָה כְּמוֹ עִגּוּל שֶׁמְּסַבֵּב אוֹתוֹ, הַיְנוּ שֶׁלֹּא יֵצֵא אַף פַּעַם חוּץ לָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא תָּמִיד יִהְיֶה מֻקָּף בְּאוֹר יָקָר וְקָדוֹשׁ זֶה.

שֶׁזֶּה בְּחִינַת הָעִגּוּל שֶׁעָשָׂה חוֹנִי הַמְעַגֵּל, וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (תַּעֲנִית כג.): תָּנוּ רַבָּנָן, פַּעַם אַחַת יָצָא רֹב אָדָר וְלֹא יָרְדוּ גְּשָׁמִים, שָׁלְחוּ לְחוֹנִי הַמְעַגֵּל הִתְפַּלֵּל וְיֵרְדוּ גְּשָׁמִים, הִתְפַּלֵּל וְלֹא יָרְדוּ גְּשָׁמִים, עָג עוּגָה וְעָמַד בְּתוֹכָהּ, וְנִשְׁבַּע שֶׁאֵינֶנּוּ יוֹצֵא מֵהָעִגּוּל עַד שֶׁמְּמַלֵּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּקָּשָׁתוֹ; ׳עָג עוּגָה׳ הַיְנוּ בְּחִינַת עִגּוּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֱמוּנָה וּתְפִלָּה דָּבָר אֶחָד הֵם (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק ב, סִימָן מד), וְחוֹנִי הַמְעַגֵּל הָיָה

כָּל כָּךְ חָזָק בֶּאֱמוּנָה עַד שֶׁיָּכֹל לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַמָּשׁ כְּמוֹ בֵּן אֶל אָבִיו, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר עָלָיו שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא שָׁם: שָׁלַח לוֹ **שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח, אִלְמְלֵא חוֹנִי אַתָּה גּוֹזְרֵנִי עָלֶיךָ נִדּוּי** וְכוּ', **אֲבָל מָה אֶעֱשֶׂה לְךָ שֶׁאַתָּה מִתְחַטֵּא לִפְנֵי הַמָּקוֹם וְעוֹשֶׂה לְךָ רְצוֹנְךָ כְּבֵן שֶׁמִּתְחַטֵּא עַל אָבִיו וְעוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ**; כִּי טֶבַע שֶׁל בֵּן שֶׁהוּא אֵינֶנּוּ מַשְׁגִּיחַ עַל כְּלוּם וְאֵינֶנּוּ מִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר, וְאִם צָרִיךְ מַשֶּׁהוּ - מִיָּד מְבַקֵּשׁ אֶת אָבִיו אוֹ אֶת אִמּוֹ, כֵּן אֲנַחְנוּ כְּלַפֵּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן, וּמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ קוֹלֵנוּ, וְכָךְ עָלֵינוּ לִנְהֹג תָּמִיד, וּלְכָל זֶה זוֹכֶה הָאָדָם שֶׁאֵינֶנּוּ יוֹצֵא מֵהָעִגּוּל הַנַּ"ל - **עִגּוּל שֶׁל אֱמוּנָה!**

וְעַל כֵּן אִיתָא עוֹד שָׁם בַּגְּמָרָא, שֶׁהָעִגּוּל שֶׁעָשָׂה חוֹנִי הַמְעַגֵּל הוּא כְּדֶרֶךְ שֶׁעָשָׂה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא, שֶׁאָמַר (חֲבַקּוּק ב, א) **"עַל מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה"** וְגוֹ', כִּי הֲרֵי חֲבַקּוּק הַנָּבִיא הָיָה סֵמֶל וְדֻגְמָא לְכָל הַנַּ"ל, וְעַל־כֵּן הוּא זֶה שֶׁהֶעֱמִיד אֶת הַתּוֹרָה עַל יְסוֹד אֶחָד - וְצַדִּיק שְׁמוֹ: **"וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה"** (שָׁם ב, ד; מַכּוֹת כד.), כִּי הוּא זֶה שֶׁזָּכָה בִּשְׁלֵמוּת לְהָעִגּוּל הַקָּדוֹשׁ שֶׁל אֱמוּנָה, וּמְמֵילָא לְעִנְיַן שֶׁל תְּפִלָּה.

וְהִנֵּה, נוֹסָף עַל עִנְיַן הָ'עִגּוּל', יֵשׁ עִנְיַן שֶׁל 'רְבוּעַ' בֶּאֱמוּנָה, וְכִדְאִיתָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן נט), וְאָכֵן תְּחִלָּה צְרִיכִין אֶת הָעִנְיָן שֶׁל 'עִגּוּל', שֶׁזֶּה רוֹמֵז עַל חִזּוּק הָאֱמוּנָה אֵצֶל הָאָדָם בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת, וְיַרְגִּישׁ אֵיךְ שֶׁזֶּה תָּמִיד מְסוֹבֵב אוֹתוֹ כְּמוֹ עִגּוּל, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים פט, ט) "וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" כַּנַּ"ל, וְעַל־יְדֵי שֶׁאָדָם מְסַבֵּב עַצְמוֹ תָּמִיד עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל־יְדֵי־זֶה סוֹף כָּל סוֹף יִזְכֶּה לְהַשָּׂגָה שֶׁל 'רְבוּעַ', הַיְנוּ הָאָרַת הַשֵּׁם הַוָּיָ"ה בָּרוּךְ הוּא בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וּבְכָל פָּנָה שֶׁרַק יִפְנֶה יִרְאֶה לִפְנֵי עֵינָיו הָאָרַת אוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיָאִיר לוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד.

וְעִנְיַן שֶׁל 'עִגּוּל' הָאֱמוּנָה - שֶׁעִמּוֹ מַתְחִילִים, כִּי 'עִגּוּל' הוּא שָׁוֶה מִכָּל הַכִּוּוּנִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן רְבוּעַ - אֵין הוּא שָׁוֶה מִכָּל הַצְּדָדִים, וְזֶה סוֹד דִּבְרֵי הַגְּמָרָא הַיְדוּעָה בְּמַסֶּכֶת סֻכָּה (ח.) **"רְבוּעָא דְּנָפִיק מִגּוֹ עִגּוּלָא"** וְכוּ', שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד מְסֻבָּב עִם הָ'עִגּוּל' הַקָּדוֹשׁ שֶׁל אֱמוּנָה, שֶׁהוּא שָׁוֶה מִכָּל הַצְּדָדִים, וְכָךְ צְרִיכָה לִהְיוֹת הָאֱמוּנָה אֵצֶל הָאָדָם - תָּמִיד שָׁוֶה, כְּשֶׁטּוֹב לוֹ - הוּא מְהֻלָּל וּמוֹדֶה לְהַקָּדוֹשׁ

בָּרוּךְ הוּא עַל הַנִּסִּים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ [וּכְמוֹ שֶׁמַּמְשִׁיךְ רַבֵּנוּ בְּשִׂיחָה נ״ג הַנִּזְכֶּרֶת בִּתְחִלַּת דִּבְרֵינוּ], וּמֵאִידָךְ – כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר, הוּא יוֹדֵעַ בִּידִיעָה בְּרוּרָה וַחֲזָקָה שֶׁגַּם זֶה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְוַדַּאי זֶה לְטוֹבָתוֹ, וְהוּא מְבַקֵּשׁ הָלְאָה שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה לוֹ טוֹב, וְהוּא תָּמִיד מְחַפֵּשׂ אֵיךְ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַנִּסִּים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ תָּדִיר, וְיַחַד עִם זֹאת יֵשׁ לוֹ אֶת הָ'רְבוּעַ' – ד' שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזּוֹכֶה לִרְאוֹת אֱלֹקוּת מִכָּל דָּבָר; זֶהוּ סוֹד שֶׁל **'עִגּוּלָא וְרִבּוּעָא'** – לְחַזֵּק עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה תָּמִיד, וּלְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַכֹּל!

שֶׁזֶּהוּ לְמוּד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד – שֶׁיִּתֵּן תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְזֶה מַתְחִיל בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ: אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְתֵּן 'תּוֹדָה'! זֶה לְכְאוֹרָה דָּבָר פָּשׁוּט, אַךְ חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד... שֶׁאָדָם יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ, עַל כָּל דָּבָר, אֲפִלּוּ עַל הַקָּטָן בְּיוֹתֵר, לְדֻגְמָא: חֲבֵרְךָ הֶעֱמִיד הַדֶּלֶת בִּשְׁבִילְךָ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּסָּגֵר, וְיָכְלְתָּ לָצֵאת לְלֹא פְּתִיחַת הַדֶּלֶת, מַדּוּעַ שֶׁלֹּא תֹּאמַר 'תּוֹדָה'? לְכָל הַפָּחוֹת לוֹמַר אֶת הַמִּלָּה 'תּוֹדָה', לְהַבִּיעַ הַכָּרַת הַטּוֹב! לֹא שֶׁבֶּאֱמֶת הֶחָבֵר מַכִּרְךָ אֶת הַ'תּוֹדָה' הַזֹּאת, אֲבָל בִּשְׁבִילְךָ! תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ בִּמְדוֹת טוֹבוֹת!

מוֹהֲרָא״שׁ הָיָה רָגִיל לוֹמַר: הַמִּדָּה הַכִּי יָפָה שֶׁיֵּשׁ זוֹ הַכָּרַת הַטּוֹב, וּמֵאִידָךְ הַמִּדָּה הַכִּי מְגֻנָּה זוֹ כְּפִיּוּת טוֹבָה!

וּצְרִיכִים לְהַרְגִּיל בָּזֶה אֶת הַיְלָדִים בְּעוֹדָם קְטַנִּים: הָאַבָּא אוֹ הָאִמָּא נָתְנוּ לְךָ מַשֶּׁהוּ – אֵיזֶה דְּבַר־מַאֲכָל, בֶּגֶד לִלְבֹּשׁ, וּשְׁאָר דְּבָרִים – תַּגִּיד 'תּוֹדָה'! תֵּן 'תּוֹדָה'! מְחַלְּקִים אֵיזֶה מִינֵי מְתִיקָה בַּתַּלְמוּד־תּוֹרָה, אוֹ אֲרוּחַת בֹּקֶר וְצָהֳרַיִם, יְחִידִים הַיְלָדִים שֶׁאוֹמְרִים תּוֹדָה לְהָרַב וְלַמְלַמֵּד, וּצְרִיכִים לְחַנֵּךְ בָּזֶה אֶת הַיְלָדִים, שֶׁיִּתְרַגְּלוּ לַמִּדָּה הַיָּפָה הַזֹּאת!

וּכְשֶׁאָדָם מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְכָךְ בֵּינוֹ לַחֲבֵרוֹ, אֲזַי הוּא רָגִיל גַּם־כֵּן לְתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים, הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל עֵת וְרֶגַע, פִּיו לֹא מַפְסִיק לָתֵת שְׁבָחִים וְתוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; כַּמָּה נִפְלָא זֶה!

וּבָזֶה מִתְבַּטֵּאת הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, כְּכָל שֶׁמְּדַבֵּר יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ – כֵּן נֶחְקֶקֶת בּוֹ יוֹתֵר אֱמוּנָה, בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת!

וְזֶה הַלִּמּוּד שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: "**וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה**"; יַעֲקֹב אָבִינוּ הֻצְרַךְ עַתָּה לָצֵאת מִבְּאֵר שֶׁבַע, וְלָלֶכֶת לְחָרָן בִּפְקֻדַּת אָבִיו וְאִמּוֹ, אֲבָל הוּא לוֹקֵחַ עִמּוֹ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַטְּהוֹרָה, הִיא תָּמִיד עִמּוֹ!

"**בְּאֵר שֶׁבַע**" הוּא עִנְיָן שֶׁל אֱמוּנָה, 'בְּאֵר' זֶה 'בְּאֵר הָאֱמוּנָה', שֶׁזֶּה מַה שֶּׁמָּצִינוּ עִנְיְנֵי 'בְּאֵר' רַבּוֹת בְּמֶשֶׁךְ הַתּוֹרָה - תְּחִלָּה אֵצֶל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְאַחַר כָּךְ אֵצֶל יִצְחָק אָבִינוּ - שֶׁסִּתְמוּם פְּלִשְׁתִּים, וְכֵן עַתָּה אֵצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ, גַּם בַּהֶמְשֵׁךְ הַפָּרָשָׁה - כְּשֶׁפָּגַשׁ אֶת רָחֵל אִמֵּנוּ, וְכֵן אֵצֶל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ - מָצָא זוּוּגוֹ עַל יַד הַבְּאֵר, וְכֵן בְּמַסָּעוֹת עַם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר - תָּמִיד הָיָה עִמָּם אֶת בְּאֵר מִרְיָם, כִּי זֶה עִנְיַן 'בְּאֵר הָאֱמוּנָה' שֶׁהוֹלֵךְ עִם הָאָדָם תָּמִיד, בְּכָל מַצָּב שֶׁרַק נִמְצָא [וְכֵן מָצִינוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ חוֹפְרִים בְּאֵרוֹת לְעוֹלֵי רְגָלִים], וְעִנְיָן שֶׁל 'חֲפִירַת הַבְּאֵרוֹת' שֶׁמָּצִינוּ אֵצֶל הָאָבוֹת הוּא עִנְיָן חֲפִירָה בְּאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, לַחְתֹּר וּלְהַגִּיעַ לֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

זֶה עִנְיָן שֶׁל 'בְּאֵר', וְ'שֶׁבַע' רוֹמֵז עַל הַסְּפִירָה הַשְּׁבִיעִית - שֶׁהִיא 'מַלְכוּת', לְהַאֲמִין בְּמַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הָעוֹלָם, לְחַזֵּק עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה חֲזָקָה וְאֵיתָנָה, בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה.

וְעַתָּה יַעֲקֹב אָבִינוּ צָרִיךְ לָלֶכֶת לְחָרָן - לְמָקוֹם לֹא כָּל כָּךְ 'טָעִים'... 'חָרָן' שֶׁל לָשׁוֹן שֶׁל 'חֲרוֹן אַף', הֵפֶךְ הָאֱמוּנָה, אֲבָל מַדְגִּישָׁה הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: "**וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע**" - הוּא יוֹצֵא עִם בְּאֵר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה!

וְעַל זֶה יְדוּעָה הַתְּמִיהָה שֶׁל רַשִׁ"י, מַהוּ "**וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע**", לְכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר רַק "**וַיֵּלֶךְ יַעֲקֹב חָרָנָה**", וּמַדּוּעַ הִדְגִּישׁ יְצִיאַת יַעֲקֹב אָבִינוּ מִבְּאֵר שֶׁבַע?

עַל פִּי הָאָמוּר מוּבָן מְאֹד, הַפָּסוּק מְגַלֶּה לָנוּ לֹא רַק שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ הוֹלֵךְ לְחָרָן - "**וַיֵּלֶךְ חָרָנָה**", אֶלָּא מַקְדִּימָה וְאוֹמֶרֶת "**וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע**" - הוּא יוֹצֵא יַחַד עִם הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל "**בְּאֵר שָׁבַע**", עִם אוֹר הָאֱמוּנָה הַמֵּאִיר בְּקִרְבּוֹ, זֶה לֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ לְעוֹלָם! הוּא תָּדִיר עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּבוֹטֵחַ בּוֹ!

כִּלְשׁוֹן הַמִּדְרָשׁ רֵישׁ פַּרַשְׁתָן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ב), שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ "**חָזַר וְאָמַר: מָה אֲנָא מוֹבֵד סִבְרִי מִן בָּרְיֵי?**" הַמִּדְרָשׁ מְגַלֶּה כָּאן אֶת דִּבְרֵי יַעֲקֹב אָבִינוּ עִם עַצְמוֹ ['עִם עַצְמוֹ' הַיְנוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי 'עַצְמוֹ' הַיְנוּ 'עַצְמִיּוּתוֹ', שֶׁזֶּה הַנִּשְׁמָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ

הוּא מְחַיֶּה אוֹתָהּ בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע, וְהַכַּוָּנָה שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ דִּבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּפֶלֶא שֶׁהַמִּדְרָשׁ מֵבִיא גַּם אֶת הַשְּׁאֵלָה שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ, הֵינוּ מַשָּׂא וּמַתָּן שֶׁהָיָה לוֹ בְּקִרְבּוֹ]: **"הַאִם אֲאַבֵּד אֶת הַתִּקְוָה שֶׁלִּי מִבּוֹרֵא עוֹלָם?" עוֹנֶה הַמִּדְרָשׁ דִּבְרֵי יַעֲקֹב אָבִינוּ: "חַס וְשָׁלוֹם! לֵית אֲנָא מוֹבֵד סְבָרִי מִן בָּרְיֵי, אֶלָּא** (תְּהִלִּים קכא, ב): **עֶזְרִי מֵעִם ה'"** – אֲנִי אַף פַּעַם לֹא מְאַבֵּד אֶת אֱמוּנָה וְהַבִּטָּחוֹן שֶׁלִּי בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְעַל הַמִּלִּים "וַיֵּצֵא יַעֲקֹב" אוֹמֵר רַשִׁ"י: **לֹא הָיָה צָרִיךְ לִכְתֹּב אֶלָּא וַיֵּלֶךְ יַעֲקֹב חָרָנָה, וְלָמָּה הִזְכִּיר יְצִיאָתוֹ? אֶלָּא מַגִּיד שֶׁיְּצִיאַת צַדִּיק מִן הַמָּקוֹם עוֹשָׂה רֹשֶׁם, שֶׁבְּזְמַן שֶׁהַצַּדִּיק בָּעִיר, הוּא הוֹדָהּ, הוּא זִיוָהּ, הוּא הֲדָרָהּ, יָצָא מִשָּׁם, פְּנֵה הוֹדָהּ, פְּנֵה זִיוָהּ, פְּנֵה הֲדָרָהּ**; בְּפַשְׁטוּת מִפְּרְשִׁים "פְּנֵה" מִלְּשׁוֹן שֶׁל "נִפְנָה וְהָלַךְ", וְעַתָּה חָסֵר הוּא...

אַךְ בֶּאֱמֶת, לֹא כֵּן פֵּרוּשׁוֹ, "פְּנֵה" הֵינוּ "פּוֹנֶה וְנִכְנָס"[א], הֵינוּ אֲפִלּוּ אַחַר שֶׁהַצַּדִּיק יוֹצֵא מִן הַמָּקוֹם, הוּא מַשְׁאִיר הַשְׁרָאָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה:

"פְּנֵה הוֹדָהּ" – 'הוֹדָהּ' לָשׁוֹן שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, כִּי שׁוֹמְעֵי לִקְחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק זוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַמִּדָּה הַנִּפְלָאָה הַזֹּאת, זֶה פּוֹנֶה אֲלֵיהֶם!

"פְּנֵה זִיוָהּ" – אוֹר זִיו וְחִיּוּת לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים פּוֹנִים אֶל לִבּוֹ!

"פְּנֵה הֲדָרָהּ" – 'הֲדָרָהּ' עִנְיָן שֶׁל חֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ 'הַדְרָן עֲלָךְ' ['הֲדַר' בִּלְשׁוֹן אֲרָמִית הוּא 'חָזַר'], שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְקַבֵּל כֹּחַ הַתְּשׁוּבָה, לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לִזְכּוֹת לֶאֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה.

יַעֲקֹב אָבִינוּ יוֹצֵא עִם כָּל הַלְּמוּדִים הַנִּפְלָאִים הַלָּלוּ, וְהִנֵּה "וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם" – 'פְּגִיעָה' לָשׁוֹן שֶׁל תְּפִלָּה (רַשִׁ"י שָׁם), וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁשָּׁקְעָה חַמָּה שֶׁלֹּא בְּעוֹנָתָהּ, פִּתְאוֹם נַעֲשָׂה חֹשֶׁךְ, שֶׁזֶּה רֶמֶז לָאָדָם, שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל הַחֹשֶׁךְ שֶׁלּוֹ – דַּיְקָא מִשָּׁם יִצְעַק אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְיִתְפַּלֵּל...

וִידוּעָה שִׂיחַת מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל שֶׁאָמַר עַל מַאֲמָר הַשְׁלָ"ה הַקָּדוֹשׁ (מוּבָא בְּדִבְרֵי הַשְׁלָ"ה הַקָּדוֹשׁ מַסֶּכֶת יוֹמָא) **'אֵין רֶגַע בְּלִי פְּגַע'**, וּבְפַשְׁטוּת הַכַּוָּנָה, שֶׁבְּכָל רֶגַע יָכוֹל לִקְרוֹת אֵיזֶשֶׁהוּ פֶּגַע חַס וְשָׁלוֹם, וְאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מוּכָן לְכָךְ; אַךְ פֵּרֵשׁ מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל, דְּהִנֵּה 'פֶּגַע' הוּא לָשׁוֹן

א. כְּהַלָּשׁוֹן (תְּהִלִּים כה, טז) "פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי".

שֶׁל תְּפִלָּה כַּנַּ״ל, וְאָדָם צָרִיךְ לְקַיֵּם ׳אֵין רָגַע׳ אֶצְלוֹ שֶׁהוּא ׳בְּלִי פֶּגַע׳ - תְּפִלָּה אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וּבַחֲלוֹמוֹ רוֹאֶה יַעֲקֹב אָבִינוּ **״סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה״**, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל חִבּוּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת יַחְדָּיו, אָמְנָם הוּא **״מֻצָּב אָרְצָה״** אַךְ **״רֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה״**... שֶׁזּוֹ מַעֲלַת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁיּוֹדְעִים אֵיךְ לִהְיוֹת גַּם לְמַעְלָה וְגַם לְמַטָּה (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב, סִימָן סח), כִּי אֵין זוֹ הַשְׁלֵמוּת לִהְיוֹת רַק לְמַעְלָה...

וְזֶה מְסֻפָּר סִפּוּר יָדוּעַ עַל בַּעַל הַהִלּוּלָא שֶׁל הַיּוֹם - הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי דּוּבֶּער מִלְיוּבָּאוִויטְשׁ זי״ע, שֶׁמּוֹהֲרָא״שׁ זי״ע סִפְּרוּ רַבּוֹת, וּתְחִלָּה נַקְדִּים מְעַט מֵהֲלַכְתּוֹ:

אָבִיו שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי דּוּבֶּער זי״ע הָיָה הַבַּעַל הַתַּנְיָא - הָאַדְמוֹ״ר הַזָּקֵן שֶׁל חֲסִידוּת חַבַּ״ד, וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה יָמִים קֹדֶם הִסְתַּלְקוּת רַבּוֹ הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי״ע, לִמְּדוֹ רַבּוֹ אֶת כָּל סֵדֶר לֵיל שִׁמּוּרִים שֶׁלִּפְנֵי יוֹם הַמִּילָה (שֶׁקּוֹרִין וואכְנאכְט), וְאֶת סֵדֶר הַכְנָסַת יֶלֶד בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְאָמַר לוֹ: **בֵּן יִוָּלֵד לְךָ, וְתִקְרָא אוֹתוֹ עַל שְׁמִי**; וְאַחַר כָּךְ הִסְתַּלֵּק הַמַּגִּיד זי״ע בְּי״ט כִּסְלֵיו.

וּבֶאֱמֶת, כִּשָּׁנָה אַחַר כָּךְ, בְּט׳ כִּסְלֵיו (שְׁנַת תקל״ד) נוֹלָד הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי דּוּבֶּער זי״ע (וּבְתַאֲרִיךְ זֶה גַּם כֵּן הִסְתַּלֵּק, וְהִתְקַיֵּם בּוֹ מַאֲמָרָם זַ״ל (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יא): ״הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְמַלֵּא שְׁנוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים״), וּקְרָאוֹ אָבִיו עַל שֵׁם רַבּוֹ, כִּפְקֻדַּת קָדְשׁוֹ.

וּמַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה כָּךְ הָיָה: הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי דּוּבֶּער הָיָה דָּר בִּדִירָה תַּחְתּוֹנָה, וְאָבִיו הָאַדְמוֹ״ר הַזָּקֵן הָיָה דָּר מֵעָלָיו, בַּקּוֹמָה הָעֶלְיוֹנָה.

פַּעַם אַחַת, שָׁמַע בַּעַל הַתַּנְיָא זי״ע קוֹל חֲבָטָה מִבֵּית בְּנוֹ, וּלְאַחֲרָיו קוֹל תִּינוֹק בּוֹכֶה; בְּיָדְעוֹ שֶׁבְּנוֹ רַבִּי דּוּבֶּער שָׁם בַּבַּיִת, לֹא יָרַד לִבְדֹּק בַּנַּעֲשֶׂה, אוּלָם אַחַר שֶׁשָּׁמַע קוֹל בֶּכִי הַתִּינוֹק מַמְשִׁיךְ עוֹד וָעוֹד, יָרַד לִבְדֹּק הַנַּעֲשֶׂה.

בְּהַגִּיעוֹ לְדִירַת בְּנוֹ, וְהִנֵּה בְּנוֹ הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ יוֹשֵׁב בְּשַׁלְוָתָן שָׁרוּי בִּדְבֵקוּת עֲצוּמָה, וְלֹא שָׂם לֵב כְּלָל לַנַּעֲשֶׂה סְבִיבוֹ, וְגַם לַתִּינוֹק שֶׁבּוֹכֶה אַחַר שֶׁנָּפַל מֵהָעֲרִיסָה...

אַחַר שֶׁהֵרִים אֶת הַתִּינוֹק וְהִרְגִּיעוֹ, הָעִיר הַבַּעַל הַתַּנְיָא אֶת בְּנוֹ הַצַּדִּיק מִדְּבֵקוּתוֹ וְאָמַר לוֹ: **״אָמְנָם בְּוַדַּאי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהָיִיתָ שָׁקוּעַ בַּהַשָּׂגוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת, עַד שֶׁלֹּא שַׂמְתָּ לֵב לַנַּעֲשֶׂה סְבִיבְךָ, אַךְ דַּע לְךָ! אֵין זוֹ שְׁלֵמוּת כְּלָל,**

רַק עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת שֶׁאַתָּה גַּם בְּכָל הַהַשָּׂגוֹת, וְיַחַד עִם זֹאת שָׂם לֵב לַתִּינוֹק הַקָּטֹן שֶׁנִּפַּל מֵעֲרִיסָתוֹ וּבוֹכֶה לְלֹא הֶרֶף"...

וְזֶהוּ כָּל לִמּוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לִהְיוֹת גַּם לְמַעְלָה וְגַם לְמַטָּה, אָמְנָם "רֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה", אֲבָל יַחַד עִם זֹאת הוּא "מֻצָּב אָרְצָה", וְאֶת זֶה רָאָה יַעֲקֹב אָבִינוּ בַּחֲלוֹמוֹ, שֶׁאָדָם יֵדַע אֵיךְ לַעֲלוֹת וְאֵיךְ לָרֶדֶת, שֶׁיִּהְיֶה בָּקִי בִּשְׁנֵי הַדְּרָכִים, כִּי זוֹ הַשְּׁלֵמוּת!

וְזֹאת רָאִיתִי פַּעַם אֵצֶל אֲנָשִׁים שֶׁעוֹסְקִים בְּ'כַּבָּאוּת וְהַצָּלָה' [אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ זֶה פֹּה בָּאָרֶץ, אֲבָל בְּחוּץ לָאָרֶץ כֵּן הוּא], שֶׁהֵם שׁוֹכְבִים לִישֹׁן כְּדֵי לָנוּחַ וְלֶאֱגֹר כֹּחוֹת, אַךְ בְּעֵת קְרִיאַת חֵרוּם, הַמָּקוֹם שֶׁעָלָיו שׁוֹכְבִים יוֹרֵד תֵּכֶף וּמִיָּד בְּבַת-אַחַת לְמַטָּה, וְהִנֵּה כְּבָר עִם ה'מַּדִּים' בַּדֶּרֶךְ לְאֵרוּעַ...

וְכֵן אַחַר כָּךְ גַּם צְרִיכִים בְּקִיאוּת נִפְלָאָה אֵיךְ לַעֲלוֹת בְּסֻלָּמוֹת מְיֻחָדִים - כִּי הֲלֹא מְחַלְּצִים לִפְעָמִים אֲנָשִׁים הַתְּקוּעִים בְּקוֹמוֹת עֶלְיוֹנוֹת וּגְבוֹהוֹת, וּצְרִיכִים בְּקִיאוּת עֲצוּמָה אֵיךְ לַעֲלוֹת וְלָרֶדֶת בְּסֻלָּמוֹת, וּמִצַּד אֶחָד לְהִזָּהֵר וּלְהִשָּׁמֵר שֶׁלֹּא לִכָּשֵׁל וְלִמְעוֹד, וּמֵאִידָךְ לְהִזְדָּרֵז מְאֹד מְאֹד בַּעֲלִיָּה וּבִירִידָה, כִּי עוֹסְקִים בְּהַצָּלַת חַיִּים מַמָּשׁ...

וְזֶהוּ כָּל הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ, שֶׁאָדָם יֵדַע וְיִהְיֶה בָּקִי אֵיךְ לַעֲלוֹת וְאֵיךְ לָרֶדֶת, וְכָךְ זוֹכֶה לְהַצִּיל חַיָּיו, לִזְכּוֹת לְחַיִּים טוֹבִים וּמְאִירִים בְּעָלְמָא הָדֵין...

זֶה עִנְיַן הַסֶּלֶם הַקָּדוֹשׁ הָאָמוּר בַּחֲלוֹמוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וְאִיתָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: **סוּלָּ"ם דָּא קו"ל** - עַל יְדֵי הַקּוֹל שֶׁל הָאָדָם זוֹכֶה לַסֶּלֶם הַזֶּה שֶׁעַל יָדוֹ מְקַבֵּל הַבְּקִיאוּת אֵיךְ לַעֲלוֹת וְלָרֶדֶת, בְּחִינַת **"עֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ"**.

וְהַסֶּלֶם הַזֶּה הוּא דַּיְקָא עִנְיַן ה'קוֹל', כִּי בְּקוֹלוֹ שֶׁל הָאָדָם מִתְבַּטֵּא עִנְיַן הַנַּ"ל שֶׁל חִבּוּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת, עַל יְדֵי הַקּוֹל הוּא זוֹכֶה לְחַבֵּר הַגּוּף - חָמֵשׁ מוֹצָאוֹת הַפֶּה, עִם הַנְּשָׁמָה - הֶבֶל הַדִּבּוּר, בְּחִינַת **"לְנֶפֶשׁ חַיָּה"** - 'לְרוּחַ מְמַלְלָא' (תַּרְגּוּם), כִּי זוֹ הַשְּׁלֵמוּת, וּבָזֶה זוֹכֶה לֶאֱמוּנָה טְהוֹרָה, וְכַנַּ"ל.

אֵלּוּ הַלִּמּוּדִים הַנִּפְלָאִים שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאָז יִזְכֶּה - כִּלְשׁוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל בַּשִּׂיחָה הַמְּזֻכֶּרֶת בְּפֶתַח דְּבָרֵינוּ - לְ**"חַיָּיו חַיִּים"**!

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכֶּה אוֹתָנוּ לֶאֱמוּנָה לַעֲסֹק בְּעִנְיְנֵי עוֹלָם הַזֶּה יַחַד עִם הָרַבֶּה
פְּשׁוּטָה בּוֹ, וְהַכֹּל בָּזֶה - לְדַבֵּר הָרַבֶּה טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְנִזְכֶּה בְּקֶרוֹב לְקַבֵּל
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָךְ נִזְכֶּה לַ"שָּׁלֵם הַקָּדוֹשׁ", לָדַעַת לַעֲלוֹת וְלָרֶדֶת גַּם יַחַד, פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בַּגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

***

בֹּקֶר שַׁבַּת קֹדֶשׁ

בְּבֹקֶר שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא תשפ"ג, דִּבֵּר מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה א' מֵאַבְדַת בַּת מֶלֶךְ

פָּתַח וְאָמַר מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א: אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בִּתְחִלַּת מַעֲשֶׂה א', וּמַתְחִיל רַבֵּנוּ לְסַפֵּר: "מַעֲשֶׂה **בְּמֶלֶךְ אֶחָד**" - 'מֶלֶךְ' רוֹמֵז עַל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְזֶהוּ "**מֶלֶךְ אֶחָד**" - 'אֶחָד' הַיְנוּ אַחְדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בֶּאֱמֶת בְּשֹׁרֶשׁ הַדְּבָרִים הַכֹּל אֶחָד, כְּלוֹמַר: כָּאן בְּזֶה הָעוֹלָם נִרְאֶה הַכֹּל מֻפְרָד - כָּל הַדְּבָרִים מֻפְרָדִים זֶה מִזֶּה, אַךְ בְּשֹׁרֶשׁ הַדְּבָרִים הַכֹּל אֶחָד - הַכֹּל בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא 'אֶחָד'.

"**שֶׁהָיוּ לוֹ שִׁשָּׁה בָּנִים וּבַת אַחַת**" - 'שִׁשָּׁה **בָּנִים**' אֵלּוּ שִׁשֶּׁת הַמִּדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת: חֶסֶד, גְּבוּרָה, תִּפְאֶרֶת, נֶצַח, הוֹד, יְסוֹד, שֶׁבָּהֶם מַנְהִיג הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, '**וּבַת אַחַת**' זוֹ הַסְּפִירָה הַשְּׁבִיעִית: 'מַלְכוּת', שֶׁזֶּה עִנְיַן שֶׁל אֱמוּנָה וּתְפִלָּה, שֶׁבֶּאֱמֶת אֶחָד הֵם: אֱמוּנָה וּתְפִלָּה זֶה דָּבָר אֶחָד מַמָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, ב) "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", וְכֵן (תְּהִלִּים קטז, י) "הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר", כְּכָל שֶׁאָדָם מַרְבֶּה לְדַבֵּר אַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - כֵּן זוֹכֶה לֶאֱמוּנָה.

כִּי עֲבוֹדַת הָאָדָם הִיא לְהַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת וְהַשְׂכָּלוֹת כְּלָל, לְהַאֲמִין בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת "כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים וַהֲמוֹן עַם מַאֲמִינִים" (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן לג), וְעַל יְדֵי זֶה אָדָם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת כָּל הַחָכְמוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אָדָם מֻכְרָח לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ בְּבִטּוּל אֲמִתִּי, וְלֹא לַחֲשֹׁב שֶׁהוּא 'חָכָם', 'יוֹדֵעַ', 'מֵבִין'... אָדָם צָרִיךְ לְהַחְדִּיר הֵיטֵב בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְיֵשׁ לוֹ עוֹד הַרְבֵּה מַה לְהַשִּׂיג, וְהָעִקָּר שֶׁיִּזְכֶּה לְקַבֵּל בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת כָּל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, וְכָךְ יִזְכֶּה לְקַבֵּל לְמוּדִים חַיִּים לְנַהֵל אֹרַח חַיָּיו.

וְעִם זֶה מַתְחִיל רַבֵּנוּ אֶת הַמַּעֲשֶׂה הַנִּפְלָא הַזֶּה - עִם אֱמוּנָה וּתְפִלָּה, שֶׁזֶּה הָעִקָּר וְהַיְסוֹד, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לֶאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעַל יְדֵי זֶה לֹא יַפְסִיק פּוּמֵיהּ מִתְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט שֶׁל הַחַיִּים.

וְהַכְּלָל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אָדָם מֻכְרָח לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ, לִזְכּוֹת לְבִטּוּל אֲמִתִּי,

לֹא לַחֲשֹׁב "אֲנִי חָכָם... אֲנִי 'מֵבִין'... אֲנִי יוֹדֵעַ"... מָה אַתָּה יוֹדֵעַ?! אָדָם צָרִיךְ לְהַחְדִּיר הֵיטֵב בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְיֵשׁ לוֹ עוֹד הַרְבֵּה מַה לְהַשִּׂיג, הָעִקָּר שֶׁיִּזְכֶּה לְקַבֵּל בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת כָּל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, וְכָךְ יִזְכֶּה לְקַבֵּל לְמוּדִים חַיִּים לְנַהֵל אוֹרַח חַיָּיו.

מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל הִתְבַּטֵּא פַּעַם: **"הָעוֹלָם מְשֻׁגָּע, וְגַם אֲנִי, אַךְ מָה הַהֶפְרֵשׁ בֵּינִי לְבֵין כֻּלָּם? אֲנִי זָכִיתִי לְהִתְקָרֵב לְחָכָם אֲמִתִּי"**... בְּשִׂיחָה זוֹ מָנָח לְמוּד עָצוּם, שֶׁהִנֵּה אָדָם מֵעַצְמוֹ אֵין לוֹ כְּלוּם, מִי שֶׁקָּצַת מְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ וְשִׂכְלוֹ מֵבִין בֶּאֱמֶת אֵיךְ הוּא נִרְאֶה וּמַה מַּעֲשָׂיו, רַק מָה הַהֶפְרֵשׁ? אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק, וּמְקַבֵּל אֶת כָּל דְּבָרָיו בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת - כְּכָל אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה, הוּא זוֹכֶה לְקַבֵּל חַיִּים טוֹבִים, לְהִשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרֵי.

הֲרֵי מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל קֹדֶם שֶׁהִתְקָרֵב הָיָה גָּאוֹן עָצוּם, כְּשֶׁלָּקְחוּ חָמִיו הַגָּאוֹן רַבִּי דָּוִד צְבִי לְחָתָן, הוּא הִתְבַּטֵּא עָלָיו שֶׁיֵּשׁ לוֹ "צַוָּאר חָלָק" [וְדִבְּרוּ פַּעַם מִזֶּה, שֶׁזֶּהוּ הַכָּתוּב אֵצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ "וְעַל חֶלְקַת צַוָּארָיו"], וְהָיָה בָּקִי בְּכָל הַשַּׁ"ס, וְהוּא הָיָה 'מְבַקֵּשׁ' אֵצֶל הַרְבֵּה צַדִּיקִים - הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִבַּארְדִּיטְשׁוֹב, הָרַב הַקָּדוֹשׁ הָרַבִּי רַבִּי זוּשָׁא וְעוֹד [וּמְקֻבָּל אֶצְלֵנוּ שֶׁהִרְבֵּה תּוֹרוֹת בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים 'קְדֻשַּׁת לֵוִי' כְּתָבָן מוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל, כִּי הוּא הָיָה סוֹפֵר נִפְלָא, וְהִסְתּוֹפֵף בְּצִלּוֹ שֶׁל הָרַבִּי מִבַּארְדִּיטְשׁוֹב], אַךְ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְרַבֵּנוּ אָמַר: **"אֲנִי הוֹרַקְתִּי אֶת הַשֻּׁלְחָן שֶׁלִּי לְגַמְרֵי, רַבֵּנוּ אָמַר דִּבּוּר - עוֹד חֲתִיכַת שֻׁלְחָן, עוֹד דִּבּוּר - עוֹד חֲתִיכַת שֻׁלְחָן"**, וְכָךְ זָכָה לְקַבֵּל מֵרַבֵּנוּ, עַד שֶׁהוֹדוֹת רַבִּי נָתָן אָנוּ זוֹכִים לָדַעַת מֵרַבֵּנוּ... כִּי הוּא צִמְצֵם אֶת כָּל הָאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁל רַבֵּנוּ כְּדֵי שֶׁגַּם אָנוּ נִזְכֶּה אֲלֵיהֶם, הַכֹּל בִּזְכוּת הַבִּטּוּל שֶׁהָיָה לוֹ!

וְכָךְ צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד, לִזְכּוֹת לַבִּטּוּל הַזֶּה, לָדַעַת **"אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם! אֲנִי מְבַטֵּל עַצְמִי אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לְגַמְרֵי!"**...

וְזֶה מִתְבַּטֵּא בְּעִקָּר בְּעִנְיְנֵי שִׁדּוּכִים, שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם גֵּאוּת "וְכִי אֶקַּח שִׁדּוּךְ מִמִּשְׁפָּחָה כָּזֹאת אוֹ מִמִּשְׁפָּחָה כָּזֹאת? לֹא מַתְאִים לִי"... הוּא רוֹצֶה עֲשִׁירוּת וְכֶסֶף, יֹפִי, יִחוּס, כָּבוֹד, וְהוּא דּוֹחֶה אֶת זוּוגוֹ, בְּשָׁעָה שֶׁמָּה אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים בְּעִנְיְנֵי שִׁדּוּכִים? הֲלֹא אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁהֵם לְמַעְלָה מֵהַשָּׂגָתֵנוּ לְגַמְרֵי! עִנְיָן שֶׁל שִׁדּוּךְ הוּא מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְזֶה שׁוֹרְשֵׁי נְשָׁמוֹת שֶׁאֵין לָנוּ מֻשָּׂג בָּזֶה כְּלָל, וְאָדָם מֻכְרָח לְבַטֵּל אֶת דַּעְתּוֹ וְיִשּׁוּתוֹ לְגַמְרֵי!

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מוֹעֵד קָטָן יח:): **מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַנְּבִיאִים וּמִן הַכְּתוּבִים מֵה׳ אִשֶּׁה לְאִישׁ, מִן הַתּוֹרָה דִּכְתִיב** (בְּרֵאשִׁית כד, נ) **וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵה׳ יָצָא הַדָּבָר, מִן הַנְּבִיאִים דִּכְתִיב** (שׁוֹפְטִים יד, ד) **וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵה׳ הִיא, מִן הַכְּתוּבִים דִּכְתִיב** (מִשְׁלֵי יט, יד) **בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵה׳ אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת**; כִּי עִנְיַן שֶׁל שִׁדּוּכִים נֶעְלָם וְנִסְתָּר הוּא מֵעֵינֵי כָּל חַי, וְאֵלּוּ דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים, אִם כֵּן מַה שַּׁיָּךְ שֶׁאָדָם דּוֹחֶה הַשִּׁדּוּךְ מֵחֲמַת טְעָנוֹת שֶׁל שְׁטוּת וְגַאוּת, עָלָיו לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְלוֹמַר "**וְכִי מִשֶּׁהוּ מַסְכִּים וְרוֹצֶה לָקַחַת אוֹתִי לֶחָתָן? אַדְרַבָּה, אֲנִי בְּוַדַּאי מַסְכִּים, בְּלִי שׁוּם שְׁאֵלוֹת**"...

אֵינִי יוֹדֵעַ אִם אַתֶּם יוֹדְעִים, אֲבָל בַּיְשִׁיבוֹת לִיטָאִיוֹת, יֵשׁ מֻשָּׂג בְּשִׁדּוּכִים: "כַּמָּה שָׁנִים?"... וְיֵשׁ הַחוֹשְׁבִים שֶׁהַכַּוָּנָה עַל גִּילוֹ שֶׁל הֶחָתָן... אֲבָל "כַּמָּה שָׁנִים" דְּהַיְנוּ כַּמָּה שְׁנַיִם הַ'שְׁוֶוער' מַחֲזִיק אֶת הֶחָתָן וְנוֹתֵן נְדוּנְיָה... אָדָם מָלֵא בְּגַאוּת וְיֵשׁוּת: "אֲנִי הֲרֵי יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד בַּיְשִׁיבָה שָׁעוֹת עַל גַּבֵּי שָׁעוֹת, וַאֲנִי מַתְמִיד וְ'לַמְדָן', וַאֲנִי צָרִיךְ לְפָחוֹת כָּךְ וְכָךְ שָׁנִים שֶׁאֶהְיֶה בַּכּוֹלֵל" וְכוּ', אֲבָל אָדָם שָׁזוֹכֶה לְבִטּוּל אֲמִתִּי הוּא אוֹמֵר: "**רוֹצִים לְהַחֲזִיק אוֹתִי לְפָחוֹת לַשָּׁבוּעַ שֶׁל הַשֶּׁבַע-בְּרָכוֹת? אֲנִי כְּבָר אוֹמֵר תּוֹדָה, יִישַׁר כֹּחַ, מִשֶּׁהוּ לוֹקֵחַ אוֹתִי לֶחָתָן אֶצְלוֹ? אַדְרַבָּה, אֲנִי מוּכָן!**"... אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְבִטּוּל אֲמִתִּי יֵשׁ לוֹ חַיִּים מְאֻשָּׁרִים!

מוֹהַרָא"שׁ תָּמִיד לִמֵּד אוֹתָנוּ, בַּבַּיִת צָרִיךְ לִהְיוֹת 'וַתְּרָן', בְּלִי וַתְּרָנוּת - זֶה לֹא יֵלֵךְ... אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ גַּאוּת וְיֵשׁוּת, הוּא מִתְעַקֵּשׁ עַל כָּל דָּבָר שֶׁיֵּעָשֶׂה כִּרְצוֹנוֹ, וְצָרִיךְ לָדַעַת שֶׁאָדָם מֻכְרָח לְוַתֵּר, כִּי אִם לֹא - זֶה יִתָּקַע בְּאֵיזֶשֶׁהוּ שְׁלָב... אִם כָּל אֶחָד עוֹמֵד עַל דַּעְתּוֹ "אֲנִי רוֹצֶה בְּדַוְקָא לָגוּר פֹּה וְלֹא שָׁם... רָהִיטִים כָּאֵלּוּ וְלֹא אֲחֵרִים" וְכוּ' וְכוּ' עַל כָּל דָּבָר מִתְוַכֵּחַ, מַגִּיעַ שְׁלָב שֶׁמֻּכְרָחִים לְוַתֵּר, וְאִם לֹא - זֶה מִתְפּוֹצֵץ...

וְלָכֵן אָדָם צָרִיךְ שֶׁכֶל לָדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, וְאֶת הַשֶּׂכֶל הַזֶּה מְקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיק; אֵין מָקוֹם שֶׁמּוֹכְרִים בּוֹ שֶׂכֶל, מוֹהַרָא"שׁ תָּמִיד הָיָה אוֹמֵר: אִם הָיְתָה אֵיזוֹ חֲנוּת שֶׁמּוֹכֶרֶת שֵׂכֶל, הָיְתָה לָהֶם עֲשִׂירוּת מֻפְלֶגֶת... כִּי זֶה דָּבָר הֶכְרֵחִי, אֲבָל לֹא קוֹנִים אוֹתוֹ בְּמַכֹּלֶת... צְרִיכִים לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, וְהַצַּדִּיק נוֹתֵן לָאָדָם אֶת הַשֶּׂכֶל בַּחַיִּים.

וְעַל כֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן פט) עַל הַפָּסוּק (מַלְאָכִי ב, ז) "כִּי שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַּעַת וְתוֹרָה

יְבַקְּשׁוּ מִפִּיהוּ״, שֶׁהַצַּדִּיק הוּא הַשַּׁדְכָן, מַדּוּעַ? מַסְבִּיר רַבֵּנוּ: כִּי הַצַּדִּיק מְקַשֵּׁר דִּבְרֵי תּוֹרָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם; הִנֵּה יֵשׁ מַאֲמָר אֶחָד, וְיֵשׁ מַאֲמָר אַחֵר שֶׁסּוֹתֵר לוֹ, וְיֵשְׁנָה קֻשְׁיָא, וְהַצַּדִּיק מְתָרֵץ אֶת הַקֻּשְׁיָא, וּמְשַׁדֵּךְ בֵּין שְׁנֵיהֶם, וּבָזֶה פּוֹעֵל לָאָדָם שִׁדּוּךְ.

וְלִכְאוֹרָה לֹא מוּבָן, מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין הַצַּדִּיק לְשִׁדּוּךְ? אָמְנָם הוּא אוֹמֵר תּוֹרָה וּמְשַׁדֵּךְ, אֲבָל אֵיךְ זֶה קָשׁוּר לְעִנְיַן שִׁדּוּךְ לָאָדָם?

עַל פִּי הַנַּ״ל מוּבָן מְאֹד, כִּי בְּדִבְרֵי תּוֹרָתוֹ מְלַמֵּד אוֹתָךְ הַצַּדִּיק שֶׁכָּל וְדַעַת אֵיךְ תִּזְכֶּה לִבְנוֹת בַּיִת, שֶׁיִּהְיֶה בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, בַּיִת הַמֻּשְׁתָּת עַל אֱמוּנָה, תְּפִלָּה, הִתְחַזְּקוּת, אֱמוּנַת חֲכָמִים, שְׁלוֹם בַּיִת אֲמִתִּי, וַתְּרָנוּת, הַכֹּל זוֹכִים עַל יְדֵי שֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְכָךְ זוֹכִים לִחְיוֹת חַיִּים מְאֻשָּׁרִים בָּזֶה הָעוֹלָם... הַצַּדִּיק מַכְנִיס דַּעַת וְשֵׂכֶל בָּאָדָם שֶׁיִּזְרֹק מֵעָלָיו אֶת כָּל הַשְּׁטוּיוֹת וְהַדְּמְיוֹנוֹת שֶׁלּוֹ, וְיִזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, שֶׁלֹּא תְּהֵא מִצִּדּוֹ שׁוּם מְנִיעָה כְּלָל, וְאַל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם יִחוּס, כָּבוֹד, כֶּסֶף, יֹפִי וְכוּ׳, אֶלָּא יִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים...

אִם מְדַבְּרִים מִשִּׁדּוּכִים, כְּדַאי לְהַזְכִּיר דִּבְרֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ בַּעַל בְּנֵי יִשָּׂשכָר זי״ע בְּסִפְרוֹ אַגְרָא דְּפִרְקָא (אות ס״ג דִּבּוּר הַמַּתְחִיל בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת) **בְּשֵׁם הָרָמָ״ע מִפָּאנוֹ** (שֶׁהָיָה מְקֻבָּל גָּדוֹל בְּאִיטַלְיָה לִפְנֵי כְּאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, מֵחַכְמֵי הַסְּפָרַדִּים): **סְגֻלָּה נִפְלָאָה לְשִׁדּוּךְ, שֶׁאָדָם יֹאמַר מִזְמוֹר קכ״א בִּתְהִלִּים - ״שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי״, בְּסוֹף תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה - בֶּ״אֱלֹקַי נְצֹר״, קֹדֶם ״עוֹשֶׂה שָׁלוֹם״, וְהִיא סְגֻלָּה נִפְלָאָה שֶׁאָדָם יִמְצָא בַּת זוּגוֹ [וְכֵן סְגֻלָּה לְמִי שֶׁצָּרִיךְ לְחַתֵּן בָּנָיו, אוֹ נְכָדָיו וְנֶכְדוֹתָיו; שִׁדּוּכִים צְרִיכִים תָּמִיד!].**

וְזֹאת אָנוּ מוֹצְאִים בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכִדְאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (רֵישׁ פַּרְשָׁתָן), שֶׁאֶת הַמִּזְמוֹר הַזֶּה אָמַר יַעֲקֹב אָבִינוּ בְּצֵאתוֹ לְמִצְרַיִם זִוּוּגוֹ, שֶׁאָז אָמַר **״מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי״**, ׳עֶזְרִי׳ הַיְנוּ זִוּוּגִי, שֶׁעָלֶיהָ כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, יח) ״אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ״, וְזֹאת לֹא שְׁאֵלָה ״מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי״ - מֵהֵיכָן תָּבוֹא הַיְשׁוּעָה, אֶלָּא זֶה מִשְׁפָּט שֶׁקּוֹבֵעַ וּמַכְרִיז: ״׳מֵאַיִן׳ יָבֹא עֶזְרִי״ - הַיְשׁוּעָה שֶׁלִּי תָּבוֹא ״מֵאַיִן״ - כְּשֶׁאֶזְכֶּה לְ״אַיִן״, לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי, שֶׁזֶּה כָּל סוֹד מְצִיאַת הַזִּוּוּג, וְכָאָמוּר לְעֵיל, אִם כֵּן מוּבָן מְאֹד הַקֶּשֶׁר לִמְצִיאַת הַזִּוּוּג, וּכְמוֹ שֶׁמִּיָּד אוֹמְרִים: **״עֶזְרִי מֵעִם ה׳ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ״** - ׳עֶזְרִי׳ הַיְנוּ

'זווגי', הוא רַק "מֵעִם ה'", רַק מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כַּנַּ"ל מְצִיאַת הַזִּווּג הוּא מֵהַדְּבָרִים הַנֶּעֱלָמִים מֵעֵינֵי כָּל חַי, וְאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל כָּל דַּעְתּוֹ וְיִשּׁוּתוֹ לְגַמְרֵי, וְכָךְ יִזְכֶּה לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ.

מַמְשִׁיךְ רַבֵּנוּ לְסַפֵּר: "וְאוֹתָהּ הַבַּת הָיְתָה חֲשׁוּבָה בְּעֵינָיו מְאֹד, וְהָיָה מְחַבְּבָהּ בְּיוֹתֵר, וְהָיָה מְשַׁעֲשֵׁעַ עִמָּהּ מְאֹד" - כִּי בְּוַדַּאי זוֹ הַחֲשִׁיבוּת וְהַחִבּוּב הַכִּי גָּדוֹל אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁבַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם מִתְפַּלֵּל אֵלָיו, מְדַבֵּר עִמּוֹ, מַשְׁמִיעַ אֶת קוֹלוֹ אֵלָיו, זֶה הַשַּׁעֲשׁוּעַ הַכִּי גָּדוֹל אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁמִּתּוֹךְ כָּל הַבִּלְבּוּלִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה אָדָם מַגִּיעַ וְשׁוֹפֵךְ אֶת כָּל לִבּוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֵיזוֹ חֲשִׁיבוּת יֵשׁ לָזֶה בַּשָּׁמַיִם!

יְזַכֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֻרָבִים אֲמִתִּיִּים לְרַבֵּנוּ זַ"ל, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת לְמוּדָיו הַנִּפְלָאִים, וְכָךְ נִזְכֶּה לְבַטֵּל כָּל הַחָכְמוֹת וְהַהַשְׂכָּלוֹת, וְנִזְכֶּה לִחְיוֹת חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים בָּזֶה הָעוֹלָם, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים בֶּאֱמֶת כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ!

***

תהלה לאל, הספר "דרכי איש" ח"א עומד קודם ההדפסה

רבים כבר זכו ליטול חלק בהוצאת ספרו של הצדיק

ניתן להקדיש לרפואה/הצלחה או להבדיל – לעילוי נשמה

ניתו לכתוב למייל בתחתית העמוד

"ועל ידי הפצת אור רבינו, נביא את משיח צדקנו!"...

****

לכל ענייני הגיליון:

s0584563404@gmail.com